

P. N. Petersen (Røjle): Da den højtærede Kirkeminister forelagde det Lovforslag, der nu er til Behandling, lod Ministeren falde en Bemærkning om, at han var forpligtet til at forelægge det. Det var nemlig saadan, at Loven af 30. Juni 1922 indeholdt en Bestemmelse om, at den skulde revideres inden Udløbet af 5 Aar efter dens Ikrafttræden, og der blev ogsaa i Rigsdagssamlingen 1926—27 forelagt et saadant Revisionsforslag, men det naaede ikke at blive gennemført, fordi Det kirkelige Udvalgs langvarige og forhaabentlig velsignelsesrige Virksomhed hindrede dette. Det vil altsaa sige, at det er et Slags Pligtarbejde, den højtærede Minister her har paataget sig, men det glæder mig, at jeg har bevaret det Indtryk fra Fremsettelsestalen, at det var en kær Pligt.

Jeg vil gerne rette en Tak til den højtærede Minister for den Form, Lovforslaget har faaet; jeg lægger her særlig Vægt paa § 3, hvorefter Adgangen for Ikke-Teologer til at søge almindeligt Præsteembede lettes, saa at de faar Mulighed for at øve en Gerning, der kan blive til Glæde for begge Parter. Jeg vil ikke paastaa, det er noget stort Fremskridt, der her sker i Forhold til den gældende Lovgivning, men Lovforslaget peger jo utvivlsomt i den rigtige Retning, det vil sige en Videreførelse af den kirkepolitiske Frihedslinie, der har kendetegnet den kirkelige Lovgivning, omtrent lige siden vi fik Grundloven af 5. Juni 1849, i hvert Fald siden vi fik Loven om Sognebaandsløsning af 4. April 1855. Denne Frihedslinie har formet sig paa den Maade, at man først og fremmest søgte at bevare Folkekirken evangelisk-lutherske Karakter, et Begreb, der for øvrigt maaske er noget vanskeligt at definere, medmindre det sker ad historisk Vej. Men naar dette Hensyn var taget, har man op gennem Aarene givet mere og mere Plads inden for Folkekirken i det Omfang, som Livet inden for Menigheden krævede dette.

Det var Tilfældet, da vi fik Loven om Sognebaandsløsning, og det var i endnu højere Grad Tilfældet, da vi fik Valgmenighedsloven af 15. Maj 1868. Der gik dengang en stærk religiøs Vækkelse ud over Landet, men det var navnlig et bestemt Tilfælde, som var den direkte Anledning til Valgmenighedsloven, nemlig den Omstændighed, at Pastor Vilhelm Birkedal i Ryslinge maatte forlade sit Embede af Grunde, som jeg ikke her skal komme ind paa. Det var mere, end Menigheden var i Stand til at bære; den holdt fast ved sin Præst og byggede uden videre Nazareth Kirken i Rys-

linge. Det tjener Lovgivningsmagten til den største Ære, at den gennem Valgmenighedsloven fandt den Form, hvorunder Folk, som i øvrigt staar paa Folkekirken Grund, kan samles i den Forkyndelse, de føler sig beslægtet med. Lovgivningsmagten har derigennem sat den aandelige Frihed i Højsædet. En Videreførelse af denne Frihedslinje har vi ogsaa i Loven om Kirkers Brug, Afgørelsen i den Arboe Rasmussen'ske Sag i sin Tid var i Virkeligheden Udtryk for det samme, og endelig har vi Loven af 1922, og selv om det foreliggende Lovforslag ikke kan siges at være noget stort Fremskridt, peger det alligevel i den rigtige Retning, altsaa en Videreførelse af den historiske Frihedslinie paa det kirkepolitiske Omraade, og derfor takker jeg den højtærede Kirkeminister.

Ved Fremsettelsen af Lovforslaget faldt der imidlertid en Bemærkning, som jeg ikke ser mig i Stand til at takke den højtærede Minister for. I en Omtale af Grundlaget for Folkekirken Vilkaar tilføjede Ministeren, at der manglede en Overbygning, hvad ogsaa det ærede Medlem Hr. H. P. Johansen var inde paa, og den højtærede Minister udtalte Haabet om, at den engang maatte komme. Det vil paa godt Dansk sige, at den højtærede Kirkeminister haaber paa den Kirkeforfatning, som Aandsfrihedens Venner her i Landet frygter mest af alt, da Gennemførelsen af en saadan vil betyde et afgjort Brud med den Frihedslinie, jeg her har søgt at give en Antydning af. Jeg ser bort fra det i og for sig urimelige i, at en Kirkeforfatning vilde give en Stat i Staten. Man kan nu engang ikke raat overføre Flertalsstyret fra det politiske og økonomiske Omraade til Aandslivets Verden uden at gøre ubodelig Skade, thi den aandelige Frihed gælder i lige saa høj Grad Mindretallet som Flertallet. Hvad vil man f. Eks. sige til, om Flertallet i en saadan Kirkedag, Kirkeraad eller hvad det skal være, finder paa at ændre det nuværende Ritual, medens det er en Hjertesag for Mindretallet at bevare det? Det vilde være en utaalelig Tilstand at leve under. Derfor kan jeg ikke dele den højtærede Ministers Haab om en Overbygning af Menighedsraadene. Jeg trøster mig med, at den højtærede Kirkeminister inden for en overskuelig Tid maa trøste sig med Haabet, og Haabet beskæmmer jo ingen.

Det skal nu heller ikke formidske min Glæde over det foreliggende Lovforslag, som jeg paa mit Partis Vegne kan anbefale til det høje Tings velvillige Behandling. Lovforslaget betyder, som jeg allerede har nævnt, en Videreførelse af den hidtidige